

## Tan a prop i tan desconeguts

«Pot semblar exagerat, però als anys 70, encara en temps de franquisme, hi havia moltíssima més música en català a Televisió Espanyola que ara»

**El fracàs cultural més dolorós d'aquests quaranta anys no és que els creadors i artistes catalans que s'expressen en català** siguin criatures clandestines en l'imaginari mediàtic espanyol, sinó una cosa encara pitjor: que siguin perfectes desconeguts per a una part dels mateixos habitants de Catalunya, la que té les antenes orientades en exclusiva als mitjans d'àmbit estatal. De manera que la notícia de l'èxit en vendes d'una cançó en català o d'un lideratge d'audiència a TV3 no arriba ni tan sols a donar senyal en el seu radar. I viuen amb nosaltres: són els nostres veïns, amics i fins i tot parents. És més, són els nostres estimats veïns, amics i parents.

**Sovint es parla dels dos imaginaris culturals i lingüístics que se superposen a Catalunya com si fossin bombolles més o menys simètriques**, de mides semblants i que es reparteixen el país d'una manera equitativa. I d'això, res de res: els èxits de la música comercial en castellà els coneix tothom, mentre que no passa el mateix en direcció inversa. Uns són arreu; els altres, es queden per a l'alegre consum de la tribu.

**És cert que en aquests quaranta anys s'han fet alguns progressos:** hi ha hagut un pop autòcton en el segle XXI que, pel carril de la solvència artística, ha seduït audiències que no tenien el català com a llengua primera. Però alhora, com que a les televisions amb seu a Madrid hi surt tanta música en català com en urdú o en nàhuatl, hi falta el toc de gràcia que en desencadeni la popularitat.

**Pot semblar exagerat, però als anys 70, encara en temps de franquisme, hi havia moltíssima més música en català a Televisió Espanyola que ara:** programes com *Mundo pop* o *A su aire* la incloïen, amb detalls interessants com ara subtitular-ne les cançons, i tenien audiències multimilionàries (hi havia tot just dues cadenes), i és per això que en l'actualitat hi ha una generació d'espanyols, i de catalans d'arrel no catalanoparlant, que sap qui són la Dharma, Ovidi Montllor o Maria del Mar Bonet, artistes que treien el nas en els mateixos aparadors que Cecilia, Mocedades o Mari Trini. Això, ara és mort: ningú que no vegi TV3 sap ni sabrà, ni aquí ni allà, qui són Roger Mas, El Petit de Ca l'Erl o Ferran Palau.

**Hauríem de saber transmetre la idea que si ja és prou trist no estar al cas d'un geni de la música de qui ets contemporani**, molt més ho és encara durant aquest talent viu al costat de casa teva. Canti en la llengua que canti. Som, però, en un moment de canvi tecnològic i sabem que la televisió, tal com la coneixem, no serà sempre hegemònica. La solució ha de passar pels nous formats, plataformes, aplicacions...? És possible, però també per la nostra actitud encomanadissa, per no donar per perdut ni un sol oient potencial, ni un sol ciutadà desinformat que tot d'una pugui veure un documental i exclamar amb sorpresa: "Jo no sabia que aquesta cantant era bona i tan important! Qui me l'ha amagat tots aquests anys?"